

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Sulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Havonta 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Az új iskolai év

a mai nappal megkezdődött. A két hónapos szünet után ma ismét kinyitottak az iskolák bezárt kapui, eljött a beiratás ideje és eljötték az új gondok is. Az elmúlt iskolai év után a szülők bizonyos aggodalommal viszik gyermekeiket a beiratási bizottság elé. Mások a szülők és a gyermekek vidáman, gondtalanul járultak a beiratást eszközöző tanári bizottság elé, kellemes, derűs epizódnak tünt fel szeptember elseje, ma ez a nap a nagy bizonytalanságot jelenti. A szülő még nem tudja, hogy gyermeke hol és ki előtt fog vizsgázni és azt sem tudja, hogy egyáltalán van-e értelme a vizsgának akkor, amikor a diák megszokott és turaszt egész évben ügyelő tanár helyett ismeretlen helyen, kiméletet nem ismerő tanárok előtt kell, hogy vizsgázzon.

Es a diák lelkében is önkéntelenül kifejeződik a féltelenség, mert tavaly és tavalyelőtt egész évben, hihetetlen szorgalommal tanult, szenvedett, fáradozott, jutalmakat kapott s az év végén az ismeretlen vizsgabizottság könyörtelenül elbukatta. Önmagától adódik a kérdés ilyenkor: érdemes-e tanulni és fáradni, ha minden osztályt ugyis kétszer kell járni?

Az elmúlt iskolai év vizsgálata eredményei napnál fényesebben igazolták, hogy a mai iskolázási és tanítási rendszer nem tökéletes és egyáltalán nem felel meg a kor hangulatának és demokráciájának. Szinte demonstratív módon jutott kifejezésre a megállapítás, hogy az új iskolatörvény doktrínémunka és egészen más eredményezett a gyakorlat, mint az elmélet. A törvénykészítő minisztériumi vezérigazgatók és szakreferensek nem számoltak a való élettel, a diák pszichéjével, tanár és tanítvány produkció képességével. Különösen tapasztalható volt ez a kisebbségi iskolákban, amelyek a legjobban nyögtek az új iskolatörvény fonákságait és hiányait. A kisebbségi iskolák diákjai és ezeknek szülői látszólag indokolt averzióval viselkednek a kisebbségi iskolák iránt. Ezt a féltelmeget azonban meg kell szüntetni. Az állami iskolák szomorú vizsgálata eredményei semmiben sem maradtak mögöttes a kisebbségi iskolák vizsgálata eredményeinek. Ezenkívül a kisebbségi iskolák minden erővel való támogatása szent kötelesség a fajtság és az összetartozandóság érdekében. Csakis a tömörségünkkel és szilárdságunkkal tudunk megvívni alkotmányos harcunkat és csakis ezzel tudjuk elérni végcélunkat: a becsületesen értelmezett iskolareformot és a tan- szabadságot.

Bucurestiben letartóztatott szocialista vezérek. — Polgári pör Egyedi Artur gyilkosa ellen. — Aradra hozták a pénzügyigazgatóság megszökött sikasztóját. — Elhalasztották az aradi szerb halottak exhumálását. — Károlyi Mihály perújítást kér. — A „fáskosarak” furcsa tartalma.

A kormány nem gondol a községi választások megejtésére.

A néppárt Cuza segítségével győzött. — A kereskedelmi miniszter agitációs uton.

(Bucuresti, szeptember 1.) Meg emlékeztünk arról, hogy Constantinescu földművelésügyi miniszter születésnapja alkalmából temesi villájában baráti vacsorát adott, amelyen több miniszter és a liberális párt ötven tagja vett részt. A felköszöntők során Constantinescu állítólag kijelentette, hogy a mezőgazdasági választások eredménye nagy meglepetés a kormány számára és most már őszintén be kell ismerni, hogy a községi választások megejtésére ezek után gondolni sem szabad. Épp így nem tehet semmit sem a liberális párt Averescu tábornok kormányra jutása érdekében sem.

A néppárt tegnap Jassiban gyűlést tartott, amelyen Petrovici

volt miniszter megcáfolta azokat a híreket, hogy Cuzaék segítségével győzött Jassiban a mezőgazdasági választásokon. Végül kijelentette, hogy pártjától távol állanak az antiszemita eszmék, amelyeknek nincs komoly tere az országban.

A kormány egyébként erősen készülődik országszerte az ipars kereskedelmi kamarai választásokra is. A legjobban bizonyítja ezt az a körülmény is, hogy Constantinescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter a napokban állítólag Marosvásárhelyre utazik, ahol állítólag tárgyalni fog a Magyar Párt ottani tagozatának vezetésével az iparkamarai választások ügyében.

Aktuálissá vált

Németország belépése a Népszövetségbe

Meghiúsul a német—orosz szerződés. — Kik képviselik az egyes államokat a Népszövetség ülésén.

Berlinből táviratozzák: A moszkvai Pravda a német—orosz kereskedelmi szerződés tárgyalásával kapcsolatban különös fordulatot számol be. Azt feltételezték, hogy szeptemberben létrejön a megegyezés és ezért a német delegáció Moszkvában maradt. A szovjetkormány azonban az utolsó pillanatokban a lehetetlen követelések egész sorozatával állott elő. A lap szerint a politikai nehézségeknek az a háttere, hogy most a biztonsági paktumra vonatkozóan Párisban, Londonnal tárgyalások folynak és Németországnak a Népszövetségbe való belépése komolyan aktuális lett. A lapjelentések szerint ezek a körülmények fokozták a hangulatváltozást. Jól tudják ugyan, hogy Németországnak a nyugati hatalmakhoz való közeledése nem vonja maga után azt, hogy Oroszországtól elforduljon és mégis

presszióval dolgoznak ennek meg-hiúsítása érdekében s könnyen lehetséges, hogy a német delegáció megszakítja tárgyalásait és visszatér Moszkvába. Oroszország azonban német vélemény szerint könnyen tapasztalhatja azt, hogy Berlinben mindent nyugodtan és hidegen mérlegelnek.

Budapestről táviratozzák: Gróf Apponyi Albert, Walkó Lajos és Tánczos Gábor tábornok a hét végén utaznak el Genébe, hogy résztvegyenek a népszövetségi közgyűlésen. A külügyi tárcát Walkó Lajos távollétében dr. Vass József, a kereskedelmet pedig dr. Bud János pénzügyminiszter fogja vezetni. Prágai jelentés szerint a Tribuna arról értesül, hogy dr. Benes külügyminiszter szeptember negyediken szintén Genébe utazik, hogy a közgyűlésen résztvegyen. Londoni jelentés szerint az Evening Standard arról ér-

tesül, hogy a francia kormány javasolni fogja, hogy a Népszövetség novemberben külön ülésen döntsön Németországnak a szövetségbe való felvételéről. A franciák kijelentették, hogy hajlandók a népszövetségi okmány tizenhatodik szakaszának megváltoztatásához hozzájárulni. Briand külügy miniszter Luocheta kíséretében ma automobilon Genébe utazott. A francia delegáció többi tagjai vonaton teszik meg az utat.

Bulgária népszövetségi delegátusai Calfov külügyminiszter, Madjaroff volt londoni követ, Damaillouff és Geprgie képviselők közül áll

Hátsó Indiában

is fellázadnak a franciák ellen.

Hanoi-ból táviratozzák: A francia impérium alatt álló Annamzsi császárság uralkodója ma elrendelte a kancellár és fizetvény udvari hivatalnok letartóztatását, akik összeesküvést szöttek ellene. Annam Franciaország hátsó-indiai gyarmata és uralkodóját csak a francia szuronyok tartják ma is trónján. A lapjelentések szerint a francia protektorátus alatt Hátsó-Indiában is megmozdult a föld és az annami eseményeket csak előjátéknak tekintik, hogy Hátsó-India összefogott a francia gyarmatosítás ellen.

Tizenkilencen

a vízbe fulladtak.

Borzalmas katasztrófa Franciaországban.

(Páris, szeptember 1.) Perpignanban tegnap négyülést tartottak. Az egyik szomszédos községből husz tagú társaság bárkán igyekezett átkelni a Dett folyón, hogy az ünnepélyen résztvegyen. A megáradt folyó közepén az ár elragadta a csónokat és felfordította. A bennülők közül tizenkilencen a folyóba fulladtak, csupán egy fiatalembernek sikerült megmenekülni, aki megrendítő részleteket beszélt el a fulladók halálküzdelméről. A halottak nagyszámú asszony és gyermek. Eddig tíz holttestet vetett a víz partra.

— Az utlevélszerzés új rendje Timisoarán. A temesvári megyei prefektúra tudomására adta az utlevélkérvényezőknél, hogy a temesvári lakosok ezentúl utlevélkérvényeiket a rendőrprefektúrára nyújtsák be és ott kapják meg utleveleiket. A vármegyei prefektúra csupán a megyei községekben lakók részére állít ki utleveleket.

A bezdini szerb zárda jubileumi ünnepe.

Aradi és bánáti búcsúk az ünnepen.

(S. lát tudósítónktól.) Néhány nap előtt megtremékeztünk a bezdini görög keleti szerb zárda közelgő ötszáz éves jubileumáról. A jubileum és a vele kapcsolatos zárandók búcsu tegnapelőtti folyt le fényes egyházi ünnepségek között. A bezdini zárda jubileumi ünnepségén a szentbeszédet dr. Nikolics István timisoarai püspök mondta. Ugyancsak a püspök celebrálta az ünnepélyes szentmisét is fényes pápi segédlettel. A felső papság részéről az ünnepségeken a püspökön és titkárán kívül megjelentek még: Dosan Pantilemon bezdini zárdafőnök, Kovincsi Uros aradi esperes-plébános, Miatov Koszta satumarei plébános, Grucis Sándor varjasi esperes-plébános, Predics Dusan szentpéteri esperes-plébános, Popovics Demeter diakonus, Mladinovic Lucian szerzetes.

Az érkező zárandók búcsúcsapatokat a zárda előtt Dosan Pantilemon zárdafőnök fogadta prédikációval harangozás közben. A zárdafőnök minden egyes búcsúcsapathoz szentbeszédet intézett. Az aradi szerbség ugyiszólván teljes létszámban ment ki a bezdini zárda ötszáz éves jubileumi ünnepségeire ifj. Radován Milivoj vezetése alatt az aradi Astra-gyár által szíveségből rendelkezésükre bocsátott teherautóautókon, a hol az egész napot ott töltötték. Délután napünnepély volt ünnepi előadással egybekötve. Este pedig a zárdában 70. terítékes bankett a vendéggapok és a vidéki egyházi küldöttségek vezetői számára.

Másnap gyászmise volt a zárda tagjaiból kikerült és elhalt püspökök, archimandriták és szerzetesek lelkiüdvéért. Utána a zárdai

temetőben deszentelték a pápi sírokat. A gyászszertartást Kovincsi Uros aradi esperes-plébános végezte Vuics Milutin timisoarai diakonus segédletével. Az énekpart Milankovics György aradi szerb igazgató-tanító dirigálta.

A görög keleti román papság részéről az ünnepségeken dr. Felea Joan pedical esperes-plébános jelent meg. A jubileumi ünnepségek két napon át tartottak.

Bucurestiben letartóztatott szocialista vezeték.

(Bucuresti, szeptember 1.) Most folyik a fővárosban a szakszervezetek országos kongresszusa. Miután a kongresszus vezetősége nem kért és nem kapott a bucaresti-i hadtestparancsnokságtól engedélyt, tegnap detektívek és rendőrszolgák jelentek meg a kongresszus ülésstermében és az egész vezetőséget letartóztatták. A vezetőség nagy része erdélyi román és magyar szociáldemokrata vezetőemberekből áll. A letartóztatottak névsora a következő: Petrescu

Chempet Bucuresti, Sofiein Saimon Bucuresti, Gl. Florescu Ploesti, Furmana Ion Chisinau, Ion Alex Bucuresti, Bukova Ferenc Oradea-mare, Nagy Géza Cluj, Codreanu György Galat, Imre Aladar Bucuresti, Socol János Turnu-Severin, Reiter József Timisoara, Lix Ferenc Timisoara, Dan Istvan Cluj, Kádor József Oradea-mare, Reiter Icig Focsani, Mihailescu János Bucuresti, Müller Kálmán Timisoara, Orosz János Timisoara és Simó Géza Targu-Muras.

Elhalasztották az aradi szerb halottak exhumálását.

(Saját tudósítónktól.) Több ízben mitünk már arról, hogy az aradi temetőben a háború alatt szanaszéjjel temetett közel négy és félt ezer szerb halottat és internáltat a román és szerb kormányok költségen exhumálni fogják és az aradi felső temetőben kilhasított külön szerb katonai temetőbe temetik őket tömegsírba, mely főleg a jugoszláv állam díszes és hatalmas emlékművet rendelt Tabakovics Emil aradi műépítésznel. Az exhumálásokról jelentéseink szerint ma, szeptember 1-én kellett volna megkezdődni.

Ez ügyben tegnap Aradon járt Jorga Nicolae kapitány, a bucaresti-i országos hadisír gondozó hivatal vezetője, hogy az exhumálás megkezdésére vonatkozólag tárgyalásokat folytasson Kovincsi Uros aradi szerb esperes plébánossal, aki az exhumálások folyamata alatt az SHS. államot

fogja képviselni. Jorga kapitány nem találta odahaza Kovincsi esperest, miután az a környékbeli plébániák inspicálására utazott éppen ki. Ezért levélbéli felkérést hagyott számára a lakásán, amelyben arra kéri, hogy az exhumálásokkal kapcsolatos végleges megállapodások és a kezdet napjának fixmozása céljából utazzon utána Lugojra. Kovincsi Uros ma házaénkezett és nyomban el is utazott Jorgához Lugojra. Beszélgetésünk során kijelentette, hogy ha zaérkezése után nyomban hozzákezdnek a tömeges exhumációkhoz, amire nézve már minden a legnagyobb szándal elő van készítve. Az exhumálásokról néhány hetet vesznek igénybe és a befejezéskor nagy gyászünnepségek lesznek, amikre Jugoszláviából is több száz vendég és az elhaltak hozzátartozóinak érkezését várják.

Panaszok

az aradi vasuti viadukt ellen.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi időben számos panasz érkezik szerkesztőségünkhez az aradi vasuti viadukt ellen. A panaszok egyrésze arról számol be, hogy esős időben az átjáró hidon és lenn a gyalogjárón annyira összegyűl a víz, hogy lehetetlen rajta keresztülvergődni. Ma egyik olvasónk hozzánk intézett levelében arról ír, hogy a napokban az esti órákban feleségével és leányával a városból jövet, az alagut feletti hidon mentek keresztül. A leánya lába a sötétben beleakadt a korhadó deszkák közé, úgy, hogy csak a cipő hátrahagyásával bírta beszorult lábát kivonni. Ugyanekkor egy tehervonat haladt el a viadukt alatt, amely magával vitte a hid rohadó deszkái közül aláhullt cipőt.

A legfőbb ideje volna már, ha az illetékes tényezők: a vasut-igazgatóság és a város köztisztasági hivatala is figyelembe vennék az alagut feletti és alatti anomáliák ellen irányuló panaszokat és radikális módon orvosolnák azokat. Valóságos istenkísértés a sötétben a hidon keresztüljárni és zivatarok után a viaduktban keresztül evikélni. Jó lenne a viadukt szennygyűjtő csatornájának szabályos letöltéséről is addig gondoskodni, míg az őszi esős napok be nem állnak, mert a sár és az esőzések meg fognak akasztani a viadukt környékén minden forgalmat.

Gyilkol az alkohól.

Haldos végű korcsmai mulatozás.

Oradea-Mare-ről jelentik: Ha-

lálesvégű verekezés történt egy nagyváradi külvárosi korcsmában. Vasárnap délelőtt Fülöp Lajos és Tanasse bérkocsisok a nagyváradi Gutmann-vendéglőbe tértek be. Ekkor lépett be Szabó Gyula bérkocsis, aki már ittas volt, de azért újabb italt kért. Az üzletvezető nem akarta kiszolgálni, sőt kiutasította az üzletből, mire Szabó a többi bérkocsishoz ment. Az ittas ember csakhamar szóváltásba keveredett a többivel, mire Fülöpök kiteszkolták az utcára. Szabó a kezében levő bicskával hadonászott és fején, majd hátba szurta Fülöpöt, Tanassénak pedig a karjába szurt. A lármára rendőr jött, majd a mentőket hívták, a két megsebesült embert a kórházba, Szabót pedig a rendőrségre szállították. Fülöp még aznap este meghalt. A gyilkos kihallgatásakor azzal védekezett, hogy a többiek támadták rá és neki bicska volt a kezében, amellyel öntudatlanul hadonászott. Nem akart embert ölni s bicska is azért volt a kezében, mert kolbászt evett, amikor ki akarták harcolni. A kihallgatások folynak.

TARCA

Amit egy világvárosban is zárt ajtók mögött tárgyalnak.

(Bécsi tudósítónktól.) Bécsben csak nagyritkán rekesztik ki a nyilvánosságot a bírósági tárgyalásokról. Még a legkényesebb vádlóperákat is nyilvánosan tárgyalják és az újságok tele vannak a legpikánsabb részletekkel. Olykor azonban a bíró mégis kénytelen zárt tárgyalást elrendelni és arról, ami ezeken a zárt tárgyalásokon történik, az újságok természetesen nem írhatnak. A közönséget azonban természetesen ez érdekelné leginkább. Pár érdekes és a közelmúltban megtörtént esetet itt közlünk.

Kraszna Hermann dr., a neves bécsi kriminálkésztés meséli: Egy öreg péknek fiatal felesége volt. A pék, aki már kimenekéjt is segédjével íttette, a segédre bízta azt is, hogy éjjelenként lángra lobbantsa feleségét. Közül egy este-tendeig volt ez a helyzet, amíg az asszony bele nem szeretett egy káplárba. Az asszony közölte a káplárral, hogy a felesége kény-

szertette őt, megfogadta azonban, hogy többé nem enged be szobájába sem a férjét, sem a segédet. Ekkor történt meg az, ami miatt a két cinkos bíróság elé került. A pék és segéde erőszakot alkalmaztak az asszonyon. A bíró mindkettőjüket elítélte. A segédet erőszak elkövetéséért, a férjet pedig segédkezéséért.

Ez is Kraszna dr.-tól való: Néhány hét előtt két férfi állott a bíró előtt. Egy néger, aki rövid időre jött Bécsbe és egy kórházi ápoló. A tárgyalási terembe úgy léptek be, mintha semmi közük sem lenne egymáshoz. És mégis életük egy pillanatra egymáshoz rögzítette őket és fatállássá vált reájuk nézve. A betegápoló 50 éves, évüzedek óta nős, felnőtt gyermekei vannak és 30 év óta áll a kórház szolgálatában. Sohasem volt vele baj, míg egy napon belépett egy mellékhelyiségbe és amikor körültekintett, maga előtt látta a négert. Az idegen tartása és pillantása, a fekete szem annyira megzavarták, hogy a négerre vetette magát és homoszexuális rohamot intézett a fekete ellen. Véletlenül ekkor lépett be a fülkébe egy harmadik és néhány pillanat múlva már mindkette: a rendőrségen voltak. A tárgyaláson a betegápoló elmondotta,

hogy sohasem voltak természetellenes hajlamai, a fekete ember vértanú megpillantása olyan zavarba hozta, hogy nem tudta mit csinál. Felmentették őket.

Az öreg József a fiatal Potifárnét ezen a héten vonszolta a tárgyalóterembe. Az öreg József korcsmáros, felesége és felnőtt fia vannak, a fiatal Potifárné pedig szakácsnő volt korcsmájában. A leány szerint gazdája azért mondt fel neki, mivel nem akarta meghallgatni. A korcsmáros viszont aggyastán voltára hivatkozott és a következőket mesélte el:

— Ugy történt a dolog, hogy a korcsma tele volt vendégekkel. Én is leültem az egyik asztalhoz, mire odajön Mici és így szól hozzám:

— Tegnap éjjel mindkét fiával mulattam, ma estére az apjukkal szeretnék szórakozni.

— Igen elszégyeltem magamat, mivel az asztalnál mások is ültek, összeszedtam és felmondotam neki.

Az öreg József tanukat is hozott, akik igazolták, hogy így történt a dolog. Voltak azonban tanúi a fiatal Potifárnénak is, mire a bíró mindkettőjüket összeszedta és elkergette.

Egy ucca lakói

a rossz aszfalt ellen.

Érdekes beadvány az aradi városi tanácshoz.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügyet tárgyalt ma az aradi városi tanács. Az Eminescu (Deák Ferenc)-u. lakói s kereskedői együttes beadványt intéztek Arad város vezetőségéhez, amelyben panaszt tettek a rossz uccaburkolat miatt. A panaszban elmondották, hogy az aszfalt teljesen rossz állapotban van, a kocsik zörögnek és rongálódnak rajta s azonkívül a járda olyan keskeny, hogy lehetetlen ott akadálytalanul lebonnyolítani a személyi közlekedést. A tanács ma foglalkozott a panasszal és megállapította, hogy a beadványban foglaltak teljesen fedik a valóságot. Ezért elhatározták, hogy hialadéktalanul megkezdik az ucca új burkolását és a járda kiszélesítését. A tanács tagjai olyan indokoltnak tartották a kérést, hogy határozatban hozták, hogy a munkálatokat még a holnapi nap folyamán megkezdik és körülbelül 10—12 nap alatt befejezik. A tanács határozata általános meglepedést keltett az érdekeltekben.

Virágzik a leánykereskedelem Auezbriában.

Diplomáciai bonyodalom az elcsábított lányok miatt.

Grácból jelentik: Az itteni lapokban néhány nap előtt hírdetések jelentek meg, amelyekben egy marburgi kávéház számára piacérlányokat kerestek. A hirdetésre jelentkezett is egy S. Hilda nevű 15 éves leány, akit átküldtek a jugoszláviai Marburgba. Megérkezésekor tapasztalta csak a szerencsétlen leány, hogy kávéház helyett egy obskurus éjjeli mulatóhelyre hurcolták, ahonnan egyelőre nem szabadulhatott. Rajta kívül még három másik jócsaládból származó fiatal gráci leány is volt az állítólagos kávéházban „alkalmazva.” Egyiknek, a tizenhét éves K. Jozefiának sikerült az állandóan őrzött kapuju szerezlemtanyáról a kerítésen át megszöknie és jelentést tett a hatóságoknak. Közben a gráci rendőrség is interveniált az elcsábított lányok érdekében a jugoszláv hatóságoknál és remény van rá, hogy a szerencsétlen sorsra jutott gyermeklányok rövidesen kiszabadulnak börtönükből. A gráci rendőrhatalóságok nyomozása kimutatta azt is, hogy egy előkelő marburgi kávéház tulajdonosnője igen gyakran átrándul Grácba és állásnévküli szép lányoknak összekötöttesei révén угyszólván órák alatt szerez utlevelet és vizumot, akiket azután személyesen visz magával. Azt hiszik, hogy az előkelő marburgi kávéház tulajdonosnője mellékesen kerítéssel is foglalkozik és a gráci lapokban is megállapították, hogy ő helyezte el a hirdetésekét. A rendőrség ezen az alapon eljárást indított ellene és a külügyminisztérium útján a letartóztatása iránt megkeresést intézett a marburgi rendőri hatóságokhoz. Az ügynek diplomáciai folytatása is lesz.

Abd el Krim utolsó emberéig harcol.

Párisból táviratozzák: Tangerből jelentik, hogy Abd el Krim felkelővezér fokozta propagandáját a bennszülött törzsek között és a rifftörzsekhez intézett felhívásában kijelentette, hogy az ellenállást folytatni fogja, míg egyetlen szül embere is lesz. Hangsúlyozta, hogy semmilyen tekintetben nem enged, mert a vallás forog veszélyben. A rif-partok blokádja ellenére is több hajó kötött ki a marokkói partokon és a riffelek tekintélyes mennyiségű fegy-

vert és löszert hoztak.

Maaridból táviratozzák: Az egyesült spanyol-francia hadiflotta a marokkói partvidéket ma két óra hosszat ágyutüz alatt tartotta és a rifkabilok fedezékét élénken lötte. Az ágyuzás kezdete annak a tervezett hadműveletnek, amelynek Alhucemas bevétele a célja. A napokban újabb spanyol csapatok fognak partraszállani, amelyeknek az a feladatuk, hogy a szárazföldi hadműveleteket készték elő.

Szeptember hó elsején . . .

Megkezdődtek a beiratások. — Az iskolák kevesebb növendékre számítanak mint tavaly. — A kereskedők nyakán marad a sok új tankönyv, mindenki használtat keres.

(Saját tudósítónktól.) Az iskolaeév perpetuum mobile gyanánt újra kezdődik az idén is. A kitakarított és rendbe hozott iskoláépületek csendje várja már a zivajgó, elevenességgel hancurozó diákokat. És jönnek is. Igaz, hogy lassan, szórványosan, de mégis jönnek. Nem olyan nagy számban, mint más esztendőben, hiszen az elmúlt iskolaeév szomorú vizsgaeredményei és a nehézségesen funkcionáló új iskolai s érettségi rendeletek számos szülőt visszariasztottak attól, hogy gyermekét egyáltalán iskoláztassa. Különösen a kisebbségi diákok közül hagyják sokan abba a reménytelen iskolai tanulmányokat és ipari, kereskedelmi pályákon keresnek elhelyezkedést. A tehetősebbek közül néhányan külföldre küldik fiaikat tanulmányaikat befejezni. Érdekes, hogy a pótvizgára, vagy osztályismétlésre utasított érettségiző diákok közül is nagyon sokan nem teszik le a pótvizsgát, illetőleg nem ismétlik meg a nyolcadik osztályt.

Tény, hogy a tanulók száma egy a román, mint a magyar középiskolákban az idei tanévben jóval alatta marad a tavalyi létszámnak. Például az aradi katolikus főgimnázium igazgatóságától nyert értesüléseink szerint az intézetben az idei tanévben legalább 60 diákkal kevesebbre számítanak, mint a mennyi tavaly volt. A beiratások előtti napokon tendenciózus hírek terjedtek el a kat. főgimnáziumról, hogy az intézet háromszorosára emelte volna fel az évi tandíjat. Fischer Aladár igazgató annak közlésére kér bennünket, hogy a tandíj változatlanul 500 lej maradt. Sétaként bejártuk ma a város jelentősebb iskoláit. A folyamatban levő beiratásokról itt számolunk be:

Az aradi kat. főgimnáziumban ma kezdődtek meg a beiratások és szeptember hó 7-éig tartanak. Az előző évek levizsgázott növendékein kívül feveszik a pótvizs-

gára utaltakat is felsőbb osztályokba, azonban csak feltételesen, mivel a pótló vizsgálatokat később tartják meg felsőbb rendelkezés következtében, mint a beiratásokat. Természetesen felveszik az iskola tanulói közé azokat a másállású diákokat is, akik előzőleg is az intézet tanulói voltak. A tandíj a régi marad és vakhir az, mintha háromszorosára emelték volna fel. Ez a híradás onnét keletkezhetett, hogy a nem katolikus diákok vallásoktatási tandíját a hitoktatók kívánságához képest az intézet 100 lejre volt kénytelen felemelni.

A kültatások szerint az idén 60 tanulóval lesz legalább kevesebb a katolikus főgimnáziumban. Az előadások a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében szeptember hó 26-án kezdődnek ünnepies Veni Sancte-vel.

Az aradi többi iskolában ugyancsak a helyzet. A közoktatási rostáló rendeletek egyformán érték a román és magyar középiskolákat. A Moise Nicoara, „Elena Ghiba-Birta” állami liceumokban, a felsőkereskedelmi iskolában, a „Iosif Vulcan” polgári iskolában, mindenütt alaposan csökkent a tanulók száma. A tanügyi rendeletek eredményes rostáló munkát végeztek. Az elemi iskolákban, ahol az apróságok készülnek az életre, nem lehet még megállapítani a tanulási kedvet. Valószínűleg azonban az elemi iskolák többé-kevésbé elérik a tavalyi diák-kontingenst. Többet nehezen. Egyedül az aradi szerb elemi iskola dicsekedhetik majd azzal, hogy a tavalyi 44 tanulóval szemben az idei iskolás gyermekek száma meghaladja majd a hatvanat.

A könyvesboltok forgalma a diák létszám csökkenését a rossz konjunkturális viszonyok és a nyomasztó drágaság következtében hatványozottan érzi meg. A könyvkereskedők között általános a panasz. Egyrészt a tan-

könyvek nagyon drágák és egy-egy középiskolai tanulónak tankönyvekkel és tanszerekkel való kistaffirozása valóságos vagyona-kerül, másrészt a legtöbb szülő mincsezen abban a helyzetben a nyomasztó gazdasági válság következtében, hogy gyermekeinek új tankönyvekkel való ellátását készpénzfizetés mellett viselhesse el. A tudást is hitelbe kell adni hát, ha a kereskedő egyáltalán üzletet akar kötni.

Az új tankönyv egy nagyon tekintélyes része az idén a nyakán marad a kereskedőnek. Még a használt példányok sem nagyon fognak, mert antikvár dolgokat a tanulók viszont felsőbb osztályba lépő diáktársaiknál olcsóbban szereznek be, mint a könyvesboltokban. Néhány értelmes fiú üzletszerűleg üzi a használt könyvek eladását az iskola előtt. Ami kell a boltban: írószer, irka, vonalzó, festék, mind nem számít tanév eleji komoly forgalomnak.

Polgári pör

Egyedi Artur gyilkosa ellen Froreich Ernő elsikkasztott milliói.

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma rendkívül érdekes polgári pert tárgyalt, amelynek felperese Bárczy Sándor miniszteri titkár, alperese pedig az apósgyilkos Froreich Ernő dr. volt. Froreich ugyanis az utolsó években tőzsdei üzletek közvetítéséből tartotta fenn magát. A kliensei közé számított Bárczy titkár is, aki nagyértékű részvényeket adott át Froreich Ernőnek közvetítés és eladás céljából. Froreich ezeket az értékeket eladta és a pénzt saját céljaira fordította. Később Bárczy bünvádi feljelentéssel fenyegette meg a pénz átadását halogató Froreichet, aki erre határozta el magát apósa meggyilkolására, hogy Bárczyt kielégíthesse.

A bünvádi feljelentés közben meg is történt és Froreich Ernőt letartóztatták. A rendőrségi kihallgatás alatt Froreich egyezséget kötött feljelentőjével a pénz visszafizetésére nézve, aki visszavonta a feljelentést, mire Froreich Ernőt szabadlábra helyezték. Bárczy kérte azonban Froreich ingóságainak követelése biztosítására fedezetül való lefoglalását, amit azonban Froreichné kérésére nem rendeltek el, mert az asszony bizonyította, hogy az ingóságok az ő tulajdonát képezik, viszont azonban férjéért kész fizető kezességet vállalt. Közben megtörtént a gyilkosság és fűmszerűen lepergett a nagy per is. Bárczy pedig most polgári pert indított követelésére dr. Froreich Ernő ellen. A követelése másfél milliárd magyar korona. A tárgyalásra Froreichet nem vezették elő. Jogi képviselője rendőrorvosi bizonyítványt mutatott fel, mely szerint egészségi állapota nem engedte meg a tárgyaláson való megjelenését, miután súlyos betegen fekszik a rabkórházban. Kérte a tárgyalás elnapolását, amit a bíróság el is rendelt, miután Froreichné elmarasztalta 25 millió korona tárgyalási költség megfizetésére.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

Amikor a primadonna menekül imádója elől.

Érdekes feljelentés a budapesti rendőrségen.

Budapestről jelentik: Érdekes ügyben folytatott nyomozást a budapesti rendőrség. A feljelentést Della Donna Eugénia ismert primadonna tette, aki Erdélyben is általánosan ismert, Szentirmay Béla nevű imádója ellen. Az udvarló állandóan üldözte ajánlataival, ajtáján minden nap kopogott, mire a primadonna kötelezvényt kényszerített ki tőle, amely szerint felhagy üldözéseivel. Azonban Szentirmay a kötelezvény dacára sem hagyta békén a művésznőt, aki végül a rendőrséghez fordult. A rendőrség abból, hogy Szentirmay még a lakásán is molesztálta a művésznőt, magánlakásértést állapított meg és felcitolta a kitartó udvarlót. Szentirmay a rendőrségen belátta, hogy nem érdemes olyan székért utáni futni, amely nem veszi fel és megigérte, hogy nem zaklatja többet a primadonnát. Ezzel a rendőrség lezárta az ügy aktáit és még egyszer nyomatékosan figyelmeztette az erőszakos udvarlót arra, hogy nem tanácsos megismételni kísérleteit.

* Szombati Szombati Szombati! Jegyezze meg magának ezt az estét, amelyen remek operaelőadás lesz az aradi Nyári Színházban. Az est valószínűleg zenei eseménye lesz az értékes műfajú zenedarabokat régóta nélkülöző Aradnak. Előadásra kerül a három legnagyobb opera egy-egy felvonása. Ez alkalommal Horváth Mici, Bing János és Róna Dezső énekel a főszerepeket, akiknek megkülönböztetett értékű művészetét igazán ritkán van alkalma élvezni az aradi publikumnak. Az operák közül Leon Cavallo Bajazzójának első felvonása, Verdi Rigolettojának harmadik és Puccini Toscajának II-ik felvonását adják elő. Az operáest középpontjában kétségtelesen Róna Dezső nagyszerű Scarpiája fog állni, de Horváth Mici és Bing János fellépte is teljes biztossággal az estély művészi színvonalának. Külön érdekessége az estélynek, hogy azon Schronk Ilona, a külföldön is jól ismert, kiváló ének művésznő is szerepel. Az operáest iránt városszerte már is felfokozott érdeklődés nyilvánul meg.

* Románia egyetlen képes újságjára serényen folynak az előkészületek. Bizonyára kellemes meglepetés lesz a közönség részére az aktuális illusztrációkban bővelkedő, változatos és nagyszerű szövegtartalommal megjelenő képes hetilap. A legjobb tollú, legnépszerűbb írók és újságírók lesznek munkatársai a Bruckner Lajos szerkesztésében megjelenő „Képes Újság”-nak, amelynek előfizetése a gazdag tartalom dacára rendkívül szerényen van megállapítva.

* Békefi-Szalay Aranka zenei-készletében (Arad. Piata Avram Iancu 7. II. em.) a beiratások megkezdődtek. A tanítás e hó 4-én kezdődik.

Nagy mérveket ölt az angol tengerész-sztrájk.

Londonból táviratozzák: A tengerészek sztrájkmozgalma mind fenyegetőbb méreteket ölt. Ma Southampton és Awenmuth kikötőiben is abbahagyták a munkát. A hull kikötőben a kikötő több pontját megszállották a sztrájkolók.

Captowni jelentés szerint a transvaali munkáspárt felszólította az angol birodalmi kormányt, hogy lépjen közbe a hajós-társaságoknál a havi egy font bér csökkentés visszavonása érdekében, különben Dél-Afrikában is ki fog törni a sztrájk.

A bodrogi és bezdini zárdák sorsa

Anyagi válságba jutott a két régi rendház az agrárreform döntése miatt.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes bírtok kisajátítási harc ért tegnapelőtt véget a bucuresti-i „Comitetul Agrar”, mint a legfelsőbb agrárügyi döntőbírósa előtt. A harc a bezdini görög keleti szerb zárdá és a bodrogi görög keleti román zárdá és az agrárreformot végrehajtó bizottság között keletkezett, amely az agrárreform rendelet végrehajtásánál többek között kisajátította a bezdini zárdá 1900 és a bodrogi zárdá 1200 hold földjét is. A vallási missziót és kulturoélt szolgáló zárdák bírtokon kívül minden fórumon megfeleltek az agrárreformot végrehajtó bizottság döntését, azonban idáig eredmény nélkül.

A „Comitetul Agrar”, mint legfelsőbb agrárszerv döntése tegnap érkezett le az érdekelt zárdák főnökségéhez. Eszerint a legfelsőbb agrárbírósa is jóváhagyta az egyházi vagyont képező földek kisajátítását az agrárreform céljaira és a bezdini szerb zárdának mindössze 32 hold szántót és 90 hold erdőt s a bodrogi román zárdának pedig szintén 32 hold szántóföldet és 100 holdnyi erdőséget hagyott csak meg. Különösen a bodrogi román zárdára nézve ka-

tasztrófális a legfelsőbb agrár tanács döntése, amely ezáltal olyan zilált anyagi viszonyok közé jut, hogy még archimandritát sem tud az egyháztanács az élére állítani, hanem kénytelen az alsópapságból kikérülő egyszerű szerzetesre bízni a nagy hírű s fényesmultu zárdá vezetését. Még furcsábbá teszi az agrárreform végleges döntését az a körülmény, hogy a bodrogi román zárdá mint ilyen, egyedüli egész Erdély területén és Arad új püspöke: dr. Comsa Gy. Gergely is nagyon fontos missziót szánt ennek az egyházi intézménynek és a legintenzívebb fejlesztését tűzte ki céljául, amely törekvését most a „Comitetul Agrar” döntése keresztül huzta. A döntés ellen hírszerint az érdekelt zárdák most a koronához készülnek apellálni. Egyházi körökben, úgy szerb, mint román részen, nagy érdeklődéssel néznek a királyi memorandum sorsa elé, amitől a zárdák kisajátított javainak visszaadását várják, különben a két egyházi intézmény rövidesen arra a sorsra jut, hogy az anyagiak miatt nem bírják őket tovább fenntartani.

* A külföld nagy városában, Párisban, Berlinben, Bécsben és legújabbán Budapesten is, a szerzőiestek a legizesebb irodalmi csemegét jelentik: A bécsi Konzerthausban Félix Salentől Thomas Mannig majdnem hetenkint a pódiumon vannak az írói kiválóságok. Aradon Fekete Tivadar vezeti be elsőnek a szerzői estét, a legnagyobb műsorrall. Ez az est szeptember 12-én lesz megtartva a Kulturpalotában és R. Hegedüs Bébi, Lóránt Erzsébet, Rác Imre, Róna Dezső, Zala Béla és Járossy viszik a nézők elé a művészet újabb nagyszerűségeit. Jegyek Oláh Sándornál.

Aradra hozták

a pénzügyigazgatóság megszökött sikkasztóját.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután szállították az aradi állam-biztonsági hivatalhoz Scheffer Jánost az aradi pénzügyigazgatóság megszökött sikkasztóját. Scheffer-ről, amint megírta a Közlöny, tudomására jutott az állambiztonsági hivatalnak, hogy amikor kiderültek a sikkasztások, Vizaknára szökött. A napokban a sikkasztó levelet küldött feleségének, hogy

utazzon azonnal Vizaknára. Scheffer anyósa értesítette a sziguranca-tartózkodási helyéről, ahonnan távirat ment a vizaknai csendőrséghez, hogy a sikkasztót azonnal tartóztassák le. A letartóztatott embert ma délután hozták Aradra és átkísérték az ügyészség fogházába.

MOZI

xx Egy mámoros éjszaka. (Film-bemutató az aradi Apollóban.) Nagy sikerrel mutatta be az Apolló igazgatósága ezt a szenzációs filmdramát, mely egy amerikai és egy spanyol házaságból született, szenvedélyteli gyermek lelki kirobbanását adja a cselekmény tartalmául. Úgyes rendezés, ötletes beállítás és a szereplők, különösen May Murray sok finomságot, újszerűséget és technikát vittek a darabba. A szenzációs film még péntekig marad műsoron. Az előadások 5, 7 és egyenyed 10 óráig kezdődnek.

xx „Modern hamupipóka”. (Kalandfilm az aradi Urániában.) Még ma szerdán és holnap csütörtökön kerül vetítésre ez a kalanddráma,

melynek tartalma a családja köréből elragadott leány életviszonyait eleveníti fel. A főszerepeket Rimsky, Kolne és Andree Praban a tőlük megszokott finomsággal játsszák. — Az előadások 6, fél 8 és egyenyed 10 óráig kezdődnek.

* Az aradi Marosparti nyári mozgószínház ma, szerdán este vetíti a „Horrido” című szerelmi történetet, vadászati kalandokkal. Érdekesítő történet, mely erdőségekben, állatok között látszódik le. Ezt megelőzi egy legújabb párisi divatrevü. Kezdeté pont egyenyed 10 óráig.

Eszterházy Lujza grófnő a börtönben.

Hogyan él a grófnő a fogházban.

Pozsonyból jelentik: Eszterházy Lujza grófnő, akit kémkedésért elítéltek, jelentkezett a nyitrai vezető államügyésznel és azt a kérést terjesztette elő, hogy a legfelsőbb bíróság által helybennagyott egy éves börtönbüntetése hátraleékos hat hónapjának leülését ítélethirdetés bevétele nélkül már a legközelebbi napokban megkezdhesse. A vezető államügyész hivatkozva arra, hogy a legfelsőbb bíróság ítélete még nem érkezett be a törvényszékhez, a kérést elutasította a pozsonyi államügyészséghez, ahonnan pénteken reggel utasítás érkezett, hogy Eszterházy Lujza ítélet bevétele nélkül is megkezdheti büntetésének leülését. A grófnő az ügyészségi fogház első emeletén a régi állományos osztály részében kapott szállást, saját ruháit hozhatja, látogatókat fogadhat, külföldi levelezhet magát, újságokat hozathat és a tanulmányainak folytatásához szükséges könyveket is behozathatja a fogházba, hírek szerint, esetleges három havi büntetés leülése után, feltételesen szabadlábra helyezhetik. A melléköltetesként kiszabott huszezer korona pénzbüntetést Eszterházy Lujza már ki is fizette.

— Nagy autókatasztrófa Cluj mellett. Clujról jelentik: Ma súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt Cluj közelében. A Rotácia társaság 64. számú autobusa, amely Cluj és Tordaszentilány között közlekedik, Cluj közelében a monostori uti hid előtti levő éles kanyarulatnál az árokba zuhant. Tíz utas megsérült, akik közül ötöt súlyosabb sérülésekkel a sebészeti klinikára szállítottak. Legsúlyosabb az állapot a Mátyás János munkása, aki hét centiméteres, csontig ható horloksebet kapott, azonkívül belső sérüléseket is szenvedett. A rendőrség véleménye szerint a szerencsétlenséget az autóbuzs túlzufolttsága okozta. Az erős kanyarodónál a túlzufolt autóbuzs egyensúlya megbillent és az árokba fordult. A felelősség ügyében megindult a vizsgálat.

HIREK

— A királyi pár keresztülutazott Timisoarán és Aradon. A király és a királyné ma külföldi üdülésükről Jugoszlávián keresztül Romániába érkezett. Voinescu Sándor sziguranca vezérfelügyelő Timisoaráról a királyi pár elé utazott a határra. A különvonat a gyárvárosi állomásra futott be, ahol néhány percig tartózkodott. A királyi pár ezután Aradon keresztül Sinaia-ba utazott. Sem Temesváron, sem Aradon hivatalos fogadtatás nem volt, csupán a hatóságok vezetői jelentek meg az állomásokon.

— Cáfolták Ileana hercegnő eljegyzési híreit. Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt közölték a lapok, hogy Ileana hercegnőt eljegyezi az Aostai herceg. Románia római követe, Lahovary, most kategórikusan cáfolja a hírt.

— Egészségügyi tisztviselők vizsgálja Aradon. Az Arad-Temes-Torontál-, Bihar- és Krassó-szörény megyei egészségügyi tisztviselők ma lettek románnyelvű vizsgát az aradi egészségügyi főfelügyelőségen. — Összesen 14 tisztviselő és tisztviselő jelentkezett és a bizottság tagjai dr. Demian Aurél egészségügyi főfelügyelő, dr. Groza János közigazgató és M. Jonecu igazgató körültekintéssel és belátással vezették le a vizsgákat. Egy érdekes epizód is történt. Az egyik tisztviselő egészen fiatal kisleány, nem tudott megfelelni a fejtett kérdésekre és attól félve, hogy megbukik, sirva ment ki a folyosóra. A sírás megnatotta a vizsgáztató delegációt és megvizsgálva a kisleányt, újra bevitték a terembe vizsgáztatni. A vizsgálatok az esti órákba húzódtak bele és az eredményeket holnap délelőtt folyamán publikálják.

— Életbelépett Erdélyben az új büntető perrendtartás. Bucurestiből jelentik: A mai nappal lépett életbe egész Erdély területén az új büntető perrendtartás, amelynek értelmében az ügyészség és a vizsgálóbíró is új hatáskörben fog működni.

— Kilenc óra alatt Belgrádból Párisba. Belgrádból jelentik: Tegnap két szerb repülőgép kilenc óra huszonöt perc alatt Belgrádból Párisba repült.

— Sztrájkban állnak Amerika szénbányászai. Washingtonból jelentik: Az amerikai szénbányászok sztrájkja ma éjjel megkezdődött.

— Eltűnt tengeralattjáró hajó. Rómából jelentik: A „Naveniero” tengeralattjáró a legutóbbi tengeri manőverek óta nem tért vissza állomáshelyére. Az eltűnt hajót éjjelnappal torpedónaszádok, repülőgépek és tengeralattjárók keresik, eddig azonban nem akadnak nyomára.

— Az aradi Városi Zeneiskolában a tanítás szeptember 7-én kezdődik.

— Elpusztult a belgrádi repülő-kikötő. Belgrádból jelentik: A lapok szerint az egész Jugoszlávia területén dühöngött orkán rendkívüli károkat okozott. Többek között megromgálta a belgrádi repülő-kikötőt és a szikratáviró állomást is.

— Angol hadihajók török vizeken. Szófiából táviratozzák: Ma a várnai kikötő előtt két angol hadihajó jelent meg. A cirkálók innen Constanzába mennek. A hajók megjelenése Konstantinápolyban nagy izgalmat keltett mert ezek jelenléte Angliának a Fekete-tengeren tuisulyt biztosít.

Milyen nyelven szabad Váradon a városházán beszélni.

(Oradea-Mare, szeptember 1.)
A városi közigazgatási bizottság augusztus 20-án tartott ülésén történt, hogy Regman Miklós dr. vármegyei prefektus megvonta a szót Moskovits József dr. bizottsági tagtól, mert magyar nyelven akarta elmondani beszédét. A prefektus rendelkezése nem csak Váradon kellett magy feltűnést, hanem napokig foglalkoztatta Erdély egész magyar sajtóját is. Regman dr. prefektus megvál-

toztatta előbbi határozatát és lehetővé tette, hogy a közigazgatási bizottság ülésén az állam nyelven nem tudó tagok magyarul szólhassanak fel. Ez a hír azonban sajnos nem bizonyult valósnak. — Nagyvárad tudósítónk ugyanis ma erre vonatkozólag felvilágosítást kért illetékes helyen, ahol kijelentették, hogy a prefektus ilyen kijelentést, vagy ígéretet nem tett, annál kevésbé, mert néhány nap óta nem is tartózkodik Váradon.

A „fáskosarak” furcsa tartalma.

Egy újabb Eskütt-ügy a budapesti törvényszék előtt.

Budapestről táviratozzák: A büntetőtörvényszék Törekny-tanácsa ma kezdte meg Eskütt Lajos panamá-ügyének egyik újabb részletét tárgyalni. A tábla ugyanis elrendelte, hogy a törvényszéki tárgyaláson már valószínűleg legendássá vált „fáskosarak” anyagát ismerlessék, amelyekre Eskütt állandóan hivatkozott és kijelentette, hogy nagy botrány lesz, ha nem engedik meg a fáskosarak tartalmának ismertetését. Előzőleg azonban Tömöri Angela tanárnőnek, Eskütt bűntársának és felhajtójának egyik, az ügyvel kapcsolatos bűnpörét tárgyalták le. A Kenedi-féle vetőmagszállítási panamát. A tárgyalás során a tanárnő tagadta, hogy tudott volna előre a készülő panamáról. Esküttet is kihallgatták, aki azonban fölényes hangon beszélt és az elnöknek kellett többször leinteni. Végül is ebben az ügyben a bíróság Tömörit felmentette azzal az indokolással, hogy Eskütt zavaros vallomásán kívül semmiféle megnyugtató bizonyíték nem áll a bíróság rendelkezésére. A „fáskosarak” csak ezután fog sor kerülni.

A nagyszakácsi „csoda.”

A veszprémi püspök humbugnak minősítette a csodákat. — Egy apostol letartóztatása miatt megítámitották a csendőrséget.

Pécsről jelentik: Magyarország minden részéből, sőt külföldről is nagyszabású zarándoklat folyt mintegy négy hónapja Nagyszakácsi községbe, ahol néhány fanatikusan vallásos parasztasszony — állításuk szerint — minden éjszaka megjelenik Szűz Mária.

A veszprémi püspök, mint illetékes egyházi fő, legutóbb magasrangú egyházi és világi funkcionáriusokból álló bizottságot küldött Nagyszakácsiba a csoda megvizsgálására. A bizottság kihallgatta az ugynevezett látókat és jelentésében megállapította, hogy a nagyszabású csoda humbug: részben önámítás, részben svindli. A bizottság jelentése alapján a püspök óva intette a hívőket Nagyszakácsi fölkeresésétől, ami a falu lakosságában felháborodást keltett a püspök ellen. Az utolsó hónapokban ugyanis százazrek ke-resték fel az eldugott somogy-megyei falucskát és az idegeniorgalom eimaradása — amit a püspöki pásztorlevél előbb-utóbb elő fog idézni — minden valószínűség szerint erősen befolyásolja a falubelilakosság hangulatát. A „látók” fanatizmusa a püspöki figyelmeztetés ellenére tovább erősödött.

és a napokban sajnálatos incidens robbantott ki. Egy hosszúhajú sápadtarcu fiatalember, aki mindig „látott”, szónoklatot intézett a tömeghez és beszédében éles kirohanást intézett a csendőrség ellen, amiért nem engedték meg neki, hogy a „látomás” paran-csát teljesítse. Amikor végre elhallgatott egy devecseri fiatalember kezdett szónokolni.

— Békét és szeretetet jöttem hirdetni, — mondotta — a Szűz Mária engem küldött, hogy hirdessem a szeretet magvait. Fegyveres emberek megakadályoznak bennünket ebben, ezeknek a fegyveres embereknek fegyver által kell pusztulniuk.

A csendőrség hamarosan tudomást szerzett arról, hogy az apostol milyen formában „hirdeti a szeretet magvait”, megjelent a helyszínen és a szónokot letartóztatta. Ennek láttára nagy felzudulás támadt a tömegben, botok és öklök emelkedtek a levegőbe és az előző ájtatos éneket a csendőrök felé irányuló vad szitkozódás váltotta fel. A tömeg magatartása oly fenyegető lett, hogy a csendőrfőnök végül is szabadon engedte a fiatalembert és elmenekült, majd jelentést tett az esetről felteves hatóságának.

— Olésezik a román—oroszbizottság. Bucurestiből jelentik: Ma és holnap Tiraspolban ülést tart a román—oroszbizottság. Románia képviselői Ivanovici tábornok és Husarescu sziguranca vezérfelügyelő.

— Cáfolat a papok és tanítók választhatóságáról. Bucurestiből jelentik: A Viitorul megcáfolja azt a hírt, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter javasolta volna a minisztertanácsnak, hogy a választási reformra vonatkozó javaslatból töröljék azokat a pontokat, amelyek kimondják a papok s tanítók választhatói jogát.

— Házasságok. Dr. Veliciu Mihály ügyvéd (Halmagiu) házasságot kötött Iazár Valériával, Iazár Cornel halmagiui esperes leányával. Násznapokként szerepeltek dr. Suciu János volt miniszter, a clujii ügyvédi kamara dékánja és özv. Vulcan József (Oradea-Mare) a Román Akadémia tagjának özvegye.

Özv. dr. Novakovich Milosné szül. Kriser Annus és Marosi Rudolf hírlapíró ma házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Róna Jenő és Klauber Paula augusztus hó 30-án Timisoarán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A hadbíró tragédiája. Budapestről táviratozzák: Hétfőn este a Mária Terézia-laktanyában holtan találták Schreiber Viktor hadbíró-százados. A százados még pénteken lőtte magát agyon és levelet hagyott hátra, amelyben tettét azzal indokolja, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenvedett.

— Országos tanítókongresszus Chisinauban. Bucuresti. Az elemi iskolai tanítók országos kongresszusát szeptember 7-én tartják meg Chisinauban.

— A Wrangel-flotta sorsa. Párisból jelenik: A Dalbiez elnöksége alatt működő döntő bíróság kimondta, hogy a francia kormány nem áll jogában visszatartani a Wrangel flottát. Amennyiben Briand külügyminiszter a bíróság döntését magáévá teszi, úgy a Wrangel-flottát ősszel kiszolgáltatják a szovjetkormánynak.

— Monarchisták és kommunisták harca. Nizza. A városban tartózkodó orosz kommunisták és monarchisták között véres ucai összeütközés volt. A francia rendőrség tizenöt csavargót letartóztatott.

— Gyermekhulla a Marosban. Ma a reggeli órákban Aradon a temesvári hid közelében lévő faterlep tutajai között egy gyermekholtestet találtak a munkások. A kilencévesnek látszó fiúról még a délelőtt megállapították, hogy Boros András, Boros Pál aradi lakos fia, aki augusztus 21-én fürdés közben belefutott a Marosba. A szerencsétlen gyermek a téglagyár melletti zsilipek nél fürdött testvéreivel és a mélyebb vízbe kerülve, elmerült a Marosban. A fiu holtestét szüleinek lakására szállították.

— A bécsi cionisták köszönete Schober rendőrfőnöknek. Bécs. A cionista kongresszus záróülésén köszönetet szavaztak az osztrák kormánynak és Schober rendőrfőnöknek a kongresszus zavartalan lefolyásának biztosítására tett intézkedésekért.

— Ritka bélyegek olcsón Kerpelnél.

— A miniszterelnök Karlsbadban Prágából jelentik: Bratiani Jonel miniszterelnök Styrbei herceg társaságában tegnap Karlsbadba érkezett, ahol a csehszlovák külügyi minisztérium kiküldötte fogadta.

— A bucuresti nagy sikkasztás. Bucurestéből jelentik: A vizsgálóbíró tegnap szembesítette a fogházban levő Zaharescu kisasszonyt Damboviceanuval, a pénzügyminisztérium járadékpapír sikkasztójával. Mint ismeretes Zaharescu kisasszony tette meg a feljelentést a sikkasztó ellen, később azután őt is, mint tettestársat az ügyesség tartóztatta. A szembesítés alkalmával Zaharescu kijelentette, hogy Damboviceanutól több ízben kapott ajándékot, mert azt hitte róla, hogy a pénzügyminiszter rokona. Damboviceanu tagadta Zaharescu állításait, akit előreláthatólag még a mai napon szabadlábra helyeznek.

— A szerzetes halála. Timisoaráról jelentik: Zsurkovics Szerafin, a begaszentgyörgyi görög keleti szerb zárda szerzetese augusztus hó 30-án szívzselhűdés következtében hirtelen elhunyt. Az elhalt szerzetes 62 éves volt és ebből több mint negyven évet töltött a begaszentgyörgyi zárda kötelékében, mint jámbor és jólelkű pap. A temetése az egyház által előírt szertartások betartása mellett folyt le ma délután. Az elhalt szerzetest a zárda külön temetkezési helyére temették és a gyászszertartást misét Dosen Izsák archimandrita celebrálta Nikkolics István igemén és a zárda valamennyi szerzetesének részvételével.

— Adakozás. Tomulescu Cristian a radnai járás országgyűlési képviselője tizennégyezer lejt adományozott a szegénysorsu tanulók könyveinek beszerzésére. Tomulescu a jótékonyágáról ismert képviselő már több ízben adakozott nagyobb összegeket járásában és Arad városában lakó szegényeknek.

— Tűz Timisoarán. Ma este fél nyolc órakor kigyulladt dr. Rónai Samu temesvári ügyvéd Szent György téren levő lakása. A belvárosi tűzoltóság kivonult a helyszínre és sikerült a tüzet eloltania. Megállapították, hogy a tűz vigyázatlanságból keletkezett. A szobaleány a bekapcsolt villanyvasalót rátette az ágyra és ott felejtette. Az ágy csakhamar tüzet fogott és csakhamar lángban állt az egész hálószoba. A kár jelentékeny, mert sok értékes tárgyat pusztított el a tűzvész.

— Rendőri hírek. Szilvási Jánosné Ep. Radu (Magyar) uccai háztulajdonosnő feljelentést tett a rendőrségen, hogy élelmiszerkamrájába betörték és nagymennyiségű élelmiszert loptak el. — Vidor János aradi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy értékes kirakatiúvegjét ismeretlen tettesek betörték. A rendőrség megindította a nyomozást.

LEGUJABB

A kormány tagjai Sinaiában fogadják a királyi párt.

(Bucuresti, szeptember 1.) A kormány összes tagjai Sinaiába utaztak, hogy résztvegyenek a királyi pár fogadtatásán. A legközelebbi napokban a miniszterelnök Ferdinand király elé terjeszti alá-

írást végett a legfőbb közigazgatási tanács elnökének kinevezésére vonatkozó dekrétumot. Ezt a méltóságot, mint ismeretes a kormány Crassnaru belügyi államtitkárral akarja betölteni.

A szovjet tüntetőhadgyakorlata.

(Moszkva, szeptember 1.) Fronza hadseregtőparancsnok a lengyel hadgyakorlatokra válaszul nagy manővereket tervez a lengyel határ közelében. Fronza egy

újságírónak kijelentette, hogyha technikai felszerelés szempontjából a szovjet hadsereg talán gyengébb is ellentétlenül, erkölcsi tekintetben határozottan felettük áll.

Károlyi Mihály perujitást kér.

Budapestről táviratozzák: A prágai távirati ügynökség jelenti, hogy gróf Károlyi Mihály birtokelkobzási pörének újrafelvételét kéri azzal az indokolással, hogy Massaryknak a csehszlovák köztársaság elnökének emlékiratai is igazolják, hogy a háboru alatt Franciaországgal szemben is Magyarország érdekeit képviselte.

Nagy orkán Oravicán és Aninán.

Oravicáról jelentik: Aninán és Oravicán hatalmas orkán vonult végig. Galambtojás nagyságu jégeső óriási károkat okozott.

SPORT

A magyar labdarugás hanyatlik.

Kertész II. elmondja véleményét a magyar labdarugásról, Orthról, a vidéki csapatokról és bejelenti, hogy játszani akar a magyar válogatott csapatban.

Bécsből jelentik: A cionista Kongresszus keretében rendezett zsidó sportversenyekre Bécsbe jött a pesti VAC labdarugó csapata is, amelynek mérkőzni kellett volna egy bécsi zsidó kombinalttal. A mérkőzés a bécsiek legmondása folytán elmaradt. Így a VAC bécsi utjának egyetlen eredménye az az interjú, amelyet Kertész II., a sokszoros magyar válogatott adott:

— Tudnivaló, hogy a magyar labdarugás visszaesésben van — mondotta Kertész Vili, — azonban ennek egyedül a hatóságok az okai. Ha Budapesten nem vetnének ki olyan magas adókat, úgy összes játékosaink Pesten maradtak volna. Vannak azonban egyletek, amelyek játékosait fényesen megfizetik, így az MTK, az FTC, az UTE. Ezek gazdag tagokkal rendelkeznek, akik klubjukat állandóan anyagilag támogatják.

— A magas adók miatt az összes budapesti egyesületek nehéz helyzetben vannak. Orth, az MTK stárja nem érzi jól magát csapatánál és arról beszélnek, hogy külföldre megy trénernek. Egyesülete nem tudja teljesíteni követeléseit, üzlete rosszul megy és a megélhetés egyre drágább lesz. Orth nem való a kereskedői pályára. Üzlete,

amely szemben van az én üzletemmel, majdnem mindig üres. En örülök ennek, mivel nem tudom elfelejteni, mi mindent tett az MTK vezetősége Orthról és ellenem. Sportáru-üzletet rendeztem be nekí az én szomszédságomban és evvel konkurenciát csinált nekem. Husz évig voltam az MTK tagja, sohasem kaptam semmitsem, ezért léptem ki.

— A VAC-nál nem vagyok tréner, miként sokan állítják, csak segítik a tréningek vezetőjének, azonban 36 évem ellenére sem gondolok arra, hogy a labdarugástól visszavonuljak. Időstova egy éve, hogy nem vettem részt mérkőzéseken, mivel az MTK kilépése után megtagadta kiadásomat. Így tehát egy évig pihennem kellett. Az elmúlt héten folyamodtam a követségnél, hogy a bécsi mérkőzésen részt vehessek, amit meg is engedtek. Még sohasem éreztem magamat ilyen jó formában és remélem, hogy a kapitány beállít a jövő hónapra osztrák-magyar válogatott mérkőzésre, amely Budapesten fog eldöntésre kerülni. Ezen majd bizonyítom, hogy Kertész Vili tud még játszani.

O MTK—FTC atlétikai verseny. Budapestről táviratozzák: Vasárnap, hétfőn és kedden az MTK és az FTC nagyszabású atlétikai versenyt rendeznek, amelyen résztvesznek a francia atlétagarða legkiválóbbjai is.

— Október elsején megnyílik az új tüdőkörház. Az aradi tüdőkörház építési és javítási munkálatai már napok óta serényen folynak. Állandóan vásárolnak felszerelési darabokat és állandóan érkeznek az aradi városi főorvosi hivatalhoz adományok a körház részére. Ma az egészségügyminisztérium két delegáltja érkezett Aradra és meglátogatták a miniszter megbízásból a körházat. Megtekintették a munkálatokat és az eddig beszerzett felszereléseket és megelégedésüket fejezték ki az aradi főorvosi hivatalnak a lelkiismeretesen és buzgalommal végzett munkájáért. — A körházat valószínűleg október elsején adják át rendeltetésének és már eddig is számos jelentkezés történt.

— Idegen állampolgárok jelentkezése. Az aradi állambiztonsági hivatal ismétellen felhívja azokat az idegen állampolgár munkásokat, a kik kérvényüket benyújtották a tartózkodási engedélyeket ellenőrző kommisszióhoz, hogy okmányaik átvétele végett jelenkezzenek Zamfir kommisszárnál. Akik nem jelentkeznek, azokat az állambiztonsági hivatal haladéktalanul kiutasítja az ország területéről.

— Husz zsák német arany ment Angliába. Londonból jelentik: Németországból tegnap husz zsákba csomagolva két millió aranyfontot szállítottak Angliának a Dawes-terv szerinti annuitás fejében. Az aeroplánok minden baj nélkül érkeztek meg a critani légi kikötőbe.

— Szabadlábra helyezett merénylő diák. Bucurestéből jelentik: A jasi-i törvényszék vizsgálóbírója ma szabadlábra helyezte Urziceanu diákot, aki tudvalevőleg augusztus 3-án a törvényszék kapujában háromszor rálőtt Grünspann molnárra, Lerner munkaadójára. Urziceanu ellen azonban tovább folyik az eljárás emberölés kísérlete miatt.

— Balla Frigyes festőiskolája ez évben csak október elején nyílik meg. Minthogy tanítványokat csak mérsékelt számban vesz fel, ezért kéri a beiratkozni akarókat, hogy — a hely biztosítása céljából — lakásán, Arad, Str. Eminescu 6., II. em., vasárnaponként 10—12 óra között jelentkezzenek.

— Földes László vizsgázott fogász hazaérkezett és rendeléseit megkezdte. Arad, új Neuman-ház földszint.

— Az aradi térparancsnokság új helyisége. Az aradi térparancsnokság tudomására hozta a közönségnek, hogy az aradi térparancsnokság és helyőrség irodáját a Marasesti (Kossuth)-uccai rendőrprefektúra épületébe helyezte át és bejárata a Vinceniu Babes (Kiss Ernő) ucca felőli oldalon van.

— Szalay Aranka aradi énekiskolájában a növendékelvételek megkezdődtek. Próbaénekés naponta délután 11-től délután 3-ig. Magán- és csoporttanítás. Opera, operetta, dalének és kabaré-színpadra teljes képzés. Piata Avram Iancu (Szalay-ság-ter) 7. II. em.)

Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy iskolába beiratkozó gyermekek részére a legjobb és legújabb nyosabb áru **deáksapkákat** kizárólag a Wurzel Testvérek cégénél Arad Pista Plovnei I. zsidótemplommal szemben vásárolhatják.

Közgazdaság.Zürichben 2.55, Párisban
1.60 a lej.**HELYI VALUTAÁRAK.**

(Szeptember 1.) Áru: Márka 48.50, angol font 980, francia frank 9.70, svájci frank 39.50, líra 7.70, dinár 3.57, dollár 201, osztrák schilling 29, magyar korona 358, cseh korona 6. Pénz: Márka 47, angol font 950, francia frank 9.40, svájci frank 38.50, líra 7.40, dinár 3.50, dollár 198, schilling 28, magyar korona 368, cseh korona 5.85. — **Kifizetések:** Márka 48.50, angol font 985, francia frank 9.52, svájci frank 39.25, líra 7.55, dinár 3.60, dollár 201.50, schilling 28.60, magyar korona 345, cseh korona 6.03.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Szeptember 1.) Berlin 122.85, Amsterdam 208, Newyork 516.25, London 2506.75, Páris 24.25, Milánó 19.45, Prága 15.30, Budapest 0.0072.65, Belgrád 9.22.50, Bucuresti 2.55, Varsó 0.00092.50, Bécs 00072.75.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRAT. (Szeptember 1.) Berlin 123, Amsterdam 208, Newyork 516.75, London 2506.75, Páris 24.25, Milánó 19.55, Prága 15.30, Budapest 0.0072.65, Belgrád 9.22.50, Bucuresti 2.55, Varsó 0.00092.50, Bécs 00072.75.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRAT. (Szeptember 1.) **Kifizetések:** Páris 9.50, Newyork 201, Milánó 7.60, Zürich 38.10, Bécs 28.40, Prága 6. **Valuták:** Napoleon 750, arany márka 48, leva 1.45, török líra 1.12 angol font 965, francia frank 9.65, svájci frank 38, líra 7.45, drachma 3.10, dinár 3.50, dollár 201, lengyel márka 34, osztrák korona 28, magyar korona 270, szokol 5.96.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Szeptember 1.) Belgrád 1270—1278, dinár 1250—1272, Bucuresti 355—357, lej 353—359, Páris 3347—3381, francia frank 3347—

3381, Prága 2108—2120, szokol 2098—2120, svájci frank 13.752—13.862, Newyork dollár 71.010—71.440.

— **Uj kenyérárak Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: A kenyér ára miatt tartott tegnap esti drágasági ankét eredményeképpen dr. Vass József népjóletügyi miniszter megállapodott a pékekkel és a gyáraikkal, hogy új kenyértípust léptetnek életbe, amelynek felerésze kenyérlisztból és felerészben rozslisztből készülnek. Az új kenyértípus ára különként 5300—5400 korona lesz.

— **A drágaság index számokban.** Bucurestiből jelentik: Az Argus drágasági indexe szerint az augusztusi átlagárak az 1916. augusztusi árak 45—52-szeresére emelkedtek. — A júliusi árakkal szemben egy és fél százalékos ár-emelés tapasztalható.

Aradi ügyvéd súlyos vádjai egy biztosító ellen.

Érdekes feljelentés az aradi törvényszéken. — Sértő-e a „renegát zsidó” címzésű beadvány.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny számolt be egyedül részletesen arról a vádsorozatról, amelyet Balasie Sándor aradi ügyvéd emelt Bergmann János és Oszkár Sándor a Belgo-Roman biztositó társaság két tisztviselője ellen. A vádpontokat az ügyészség már áttanulmányozták, megindították az eljárást, egyben pedig az aktákat holnap teszik át a vizsgálóbírói hivatalba, hogy bevezessék ebben a nem mindennapi ügyben a vizsgálatot. A feljelentések érdekes előzményei és részletei a következők:

Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy a Belgo-Romana és az aradi Lloyd-bank között per indult meg egy vitás 70.000 lejes összeg miatt az aradi tőzsdebíró-ságnál. A Belgo-Romana erről kötelezvényt adott a banknak, azonban a tárgyaláson azzal érvelt, hogy a Lloyd-bank által kiállított kötelezvény magyarnyelvű volt és Bergmann János, a tisztviselő, aki aláírta, egyetlen szót sem tud magyarul. Az ügy eskütételre került és Bergmann esküt tett arra, hogy nem bírja a magyar nyelvet és feleségével is csupán románul értekezik. Balasie ügyvéd feljelentése szerint ő meggyőződött arról, hogy a tisztviselő felesége nem tud románul és Bergmann perféktül bírja a magyar nyelvet. Így keletkezett a hamis eskü vádja.

Balasie ügyvéd azzal folytatja a feljelentést, hogy ő a biztosító társaságot nyolc perben képviselte, amiért tanuk előtt ígérték neki 250.000 lej honoráriumot. Ezt azonban nem kapta meg s ezért az ígéretet tevő két tisztviselő Bergmann János és Oszkár Sándor ellen csalásért feljelentést tett. Ugyanekkor egy másik ügyfele László Károly budapesti kereskedő, aki Aradon tartózkodott, perbe keveredett a biztosítóval. A társaság azt állította, hogy a budapesti kereskedő 200.000 lejjel tartozik és elhatározták, hogy ezt az összeget behajtsák. Feljelentést tettek az aradi ügyészségen László ellen csalásért s mivel idegen állampolgár volt, kérték a

— **A tüzelőanyag problémája.** Bucurestiből jelentik: A kormány bizottságot nevezett ki, amelynek tagjai Tanasescu volt államtitkár, Pretorian, Caracostea és Damaschiu mérnökök. A bizottság, amely csütörtökön tartja első ülését, a tüzelőanyaggal való ellátás problémájának tanulmányozására létesült.

— **Értekezlet a kereskedelmi miniszteriumban.** Bucuresti. Az ipar és kereskedelmi miniszteriumban tegnap értekezlet volt Dumitriu vezérigazgató elnöklésével az iparkamarai választások ügyében. Constantinescu Tancred ipar és kereskedelmi miniszter tegnap értekezletre hívta össze az ország valamennyi kereskedelmi és iparielügyelőit. Ismertette előtök a kereskedelmi kamarai választások módját és kérte, hogy a választásoknál a törvények szigorú betartását ellenőrizzék.

történt. Az ilyen cselekedet nem érdemi meg a kiméletet. A vizsgálat különben még érdekes körülményeket fog ebben az ügyben felderíteni.

— **Az érdekes ügyben holnap megkezdik a vizsgálatot és általános érdeklődéssel figyelik a fejleményeket, mivel nem mindennapi dolog, amikor valakit egyszerre ötrendbeli súlyosabb büntető-súlyosabb büntetőeljárásba vádolnak.** (m. r.)

— **Szerb udvari autó és az olasz követ karambolja.** Belgrádból jelentik: Pénteken délután autóbaleset történt Belgrádban. Egy udvari autómobil, amelyet Jart sofiőr vezetett, összeütközött Bodreno tábornok, belgrádi olasz követ gépkecsijával. Az összeütközésnél mindkét autó utasai, Pogacsnik százados, Jart és Agretti, az olasz követ autójának vezetője súlyosan megsebesültek, mindkét autómobil teljesen összetört. Pogacsnik századost a laibachi kórházba, a többi sebesülteket a bled kórházba szállították. A két sofiőr állapota életveszélyes.

A felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF

távolítottam a szerkesztést

KAROLY SANDOR

felel.

Cenzurat: Prefectura Judefalui.

NYILTÉR.

E novát alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS!

Élekes Józsefnek Arad, Strada Grigoriu Alexandrescu 1. sz. a. lakatos műhelyét Bösörmenyi János ügyfelem átvenni szándékozván, kérem Élekes József hitelezőt, hogy 3 nap alatt irodámban d. e. 11—12-ig, vagy d. u. 4—6-ig jelentkezzenek.

Dr. Szegő Hugó

6088

ügyvéd.

ERTESITES.

Van szerencsém a n. 6. közönség szives tudomására adni, hogy Fischer Gitti kalapszalonzójából kiléptem, s

Aradon, Str. Eminescu (Deák Ferenc u.) 24—26. szám alatt

“IDEAL”

név alatt női kalap divatszalonot nyitottam. Szives partifogást kér

5090

Vizváry Erzsébet.

Köszolja meg!

és ott azután

terjeszse a hírt, hogy a legjobb helyi borek BABUCZ LAJOS „Mókus” vendéglőjében Aradon, Calea Saguna és Str. Numa Pompiu (Varjany Lajos és Kasza) sark, kaputól.

Ujonnán épült

két udvari parkettás szoba, elő- és fürdőszoba, valamint mellékhelyiségekből álló modern lakás a Str. I. R. Sirianu (Aulich Lajos-ucca) 7. szám alatt

szeptember 15-re kiadó.

Értekezni: özv. Preisichné Arad, Str. Mejanu (Forray-ucca) 4. szám

Őszi árjegyzék!
RENAISSANCE

divatruházban

ARAD, STR. BRATIANU No. 2.
(Weltzer János-ucca 2. sz.)

Minorita-palota.

140 cm. Tiszta gyapju női téllkabátszővet ... Lej 490—
140 cm. Tiszta gyapju Velour szövet ... Lej 580—
140 cm. Angol téllkabát szövet Lej 625—
140 cm. Női ruhaszővet minden színben ... Lej 360—
Kockás divatszövetek Lej 380—, 490—
Tiszta gyapju sötét kék ruhaszőv. Lej 290—
Férfi téllkabátszővet ... Lej 580—
Tiszta gyapju férfi ruhaszővet Lej 470—
Angol spricelt kelme ... Lej 480—
Mintás béles ... Lej 88—
100 cm. Crep de chen Lej 425—, 580—
Angol ruhárszony mind színben Lej 390—
100 cm. Velour chiffon kalap bársony ... Lej 850—
Cylinder bá sony ... Lej 990—

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 3 lej — bány, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ******* Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. *******

Alkalmazás.

ROKKANT vagy nyugdíjas, nagy jövedelmű foglalkozást nyerhet Löbl hírlap-irodájában Arad. 100

KINEK NENCS ALLASA és dolgozni akar, forduljon a Sándor hírlapirodához Arad. 1007

MÉCHANIKUS TANONCOK jó fizetéssel szeptemberi belépésre felvételtnek. Szegfű írógépállalat Arad, főpostával szemben. 4797

SEGÉD A RÓFÓS- ÉS FONALÁRU szakmából, mielőbb felvétetik. Ajánlatok a Román Menyasszonyhoz Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 46. 4994

FUTÓS LEANY, VAGY FIU azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. sz. (Batthyány-u.) I. em., jobbra. 1000

INTELLIGENS jó családból való, képzett kisasszonyt keresek gymnazista leánykámhoz. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 200

FÜSZERSZAKMÁBAN jártas kiszolgáló-leány felvétetik. Ugyanott tanuló is. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5050

FILET vállalatok jutányosan. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5080

HAZMESTERI állást keres gyermektelen fiatal házaspár. Arad, Calea Radnei (Radnai-ut) 8. 5087

JOHAZBÓL VALÓ FIU VAGY LEANY tanulónak fizetéssel felvétetik. Z. Joanovits Teréz szücs Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 13. sz. 5084

HAZMESTERNEK ajánkozik magános nő lakatos fiával együtt. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5098

TANULÓLEANYOK felvételtnek. „IDEAL” női kalapszalom Arad, Strada Eminescu 24-26. 5091

CSOMOZÓLEANYT keres Dr. Groszmanné szőnyegszővműhely Arad, Str. Moise Nicoara 17. 10266

MÉRLEGKÉPES könyvelőnő óras könyvelést vagy más irodai munkát vállal. Cim Rudolf Mosse Arad. 10266

ALMÖLNART azonnali belépésre kerestünk, ki önállóan kereskedelmi és vám-öröklést végezni tud. Erdős Testvérek Engelsbrunn. 10266

KÖNYVELÉSBEn, gépirásban, pénztárkezelésben és irodai teendőkben jártas hivatalnoknő azonnali állást keres. Ajánlatokat „Komoly” jellegre Rudolf Mosse Arad kérék. 10266

Lakás.

LAKÁSOKI Egy, kettő, három szobás lakások, valamint butorozott szobák kényes használatú, csodás ellátással vagy anélkül Boross ügyvédségénél Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-uca) 9. szám. 5094

Vétel és eladás.

PIANINO keresethuros, németországi, új, azonnal eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5081

FOSZTOTT TOLL már használt 15 kgr., foszfátos 3 kgr., eladó. Cím: Csomor Antal Csermák (Csermák). 5082

DAU DOD kutya him kerestetik fedezésre. Rich Újarad, Fő-uca 218. 5041

RÓVID KERESZTHURO S ZONGORA, hegedű, Biedermayer varró asztalkák, antik órák, olesó háló, ebédlő, uri szoba, szalon berendezések, börgarnitúra, vitrin, vitrin tárgyak, fotelok, rézagy, különböző butordarabok, sülyeszíthető Singer varrógép, 7 fiókos szekrény, perzsa szőnyegek, 12 személyes abrosz, új férfi és női cipők, felöltők, utazó bunda, kávék esőszék, dísz tárgyak, gyermekkosci, store stb., igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. o., jobb. 1000

KÉTZER FOLYOMETER 5 KLGROS IPARVASUTI SÍN kocsikkal, eladó. Információ Fehér Kereszt Szálloda portájánál Arad. 5093

ELONYÖSEN értékesíthet eladni szándékolt butorait, szőnyegeit, háztartási cikkeket, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-uca, I. em., jobb. old.) alá. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek. két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermayer garnitúra restaurálva 18.000 lej. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóiban. 500

Üzletek.

FÜSZERÜZLET italmérés, trafik és belyegárusítással, házzal együtt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5071

JÓFORGALMU borbélyüzlet sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5086

MÉG EGYNÉHÁNY modernül berendezett garage a Str. Moise Nicoara (Petőfi-uca) kiadó. Bővebbet Goldschmidt bankban Arad. 5092

Oktatás.

TANÁRNŐ privátórákat ad, bármilyen magánvizsgákra előkészít magyar, román, német nyelven. Ugyanott zongoratanító elsőrendű zongoraoktatást ad. Mérsékelt tanítási díj. Arad, Str. Grănicerilor (Török Ignác-u.) 10. 5079

Művészet.

NÉMET urfi családnál két diák teljes ellátásra felvétetik. Zongorahasználat. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5068

KÉT iskolásleány felvétetik uricsaládnál, zongorahasználat. Arad, Str. Ciontea (Pöhltenberg-uca) 16. 5097

Különféle.

HAT GYERMEKES családapa, ki szemfájása miatt munkaképtelen, ezután kéri a nemesszív embereket, hogy helyettesítsék a munkát. Bármilyen csekély adományt köszönettel vesz Bauer Arad, Calea Radnei 14. 300

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

Tőkebefektetésre kiválóan alkalmas ház,

évente e. 120.000 lej jövedelmező iparvállalattal, ipari villanyárammal, gáz, vízvezeték és csatornázással, 2 szoba elő- és fürdőszobás lakással, 400—450 □-öles telken, alkalmi áron 600.000 lejért eladó.

Kizárólagos megbízott Györfly Mures irodája Arad, Str. Unirel (Fábián G.-u.)

Bádigos és vizvezetési munkákat, átfedést, tetőfestést és javítását felelősség mellett vállalja
Marik István
bádigos és vizvezeték szerelő
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37.

Gyönyörű uri szülő

6 katasztrális hold, a hegyalja leg szebb részén, villamos megállóval szemben, 3 szoba, verandás kastélyszerű épület, hatalmas pincével, külön nagy présház, vinceszér lakás, teljesen modern felszerelés, parkírozott udvar, veteményes és gyümölcsös kert, idej rekordterméssel, 900.000 lejért eladó. Megbízott

16104 Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

KISASSZONYT KERESÉK,

ki már volt női confectió üzletben alkalmazva.
EISENSTÄDTER
szücs Arad.

Azonnal elfoglalható kétszobás külvárosi magánház,

840 □-öles fajgyümölcsös, csemege szőlő és nagy rózsaparkkal 240.000 lejért és egy 322 □-öles herés saroktelek 32000 lejért eladó. Értekezhetni Arad, Str. Mărășești 42., ajtó 6.

Berliner Hausverwaltung übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten,
Dr. Erwin Rawicz,
BERLIN W. 50, Augsburgerstr. 53. Tel. Steinplatz 7107
Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közlöny“

Modern uri magánházak

bér-, gazdálkodásra, gyáralapításra alkalmas házak, fűszerüzletek, vendéglők házzal együtt, mindenütt elfoglalható lakással; vendéglők, szállodák vidéken; szőlők idej terméssel; 2—6 járási mályok; kisebb-nagyobb birtokok olcsón venetők: Wallinger és Bánóczy „Fortuna” irodája útján Arad, Str. Consistorului (Batthyány-uca) 12.

23 éves közigazgatási tisztviselő, 100—150.000 lejig óvatékképes, perfect román-magyar, német, elsőrendű munkapénz, vidéki, esetleg helyi iparvállalattal

JOHANNA KÖZLÖNY, vagy hasonló állást keres. Szíves megkeresések „Ház és kert” jellegűen az Aradi Közlöny kiadóiban kérések. 5000

Belváros szelén

forgalmas utcában fekvő, földszintes üzletes bérház, átvettető 3 szobás lakással, üzleti helyiséggel, villany-, vízvezetékekkel, gyümölcsöskerttel, 600.000 lejért eladó. Megbízott: 16104

„Uranul” iroda Arad, főpostával szemben

Friss tojás állandóan kapható

a legolcsóbb napi árban Arad, Piata Catedralei (Tököly-tér) 14. szám alatt.

Kisebb villa,

vagy közbánagsági bérház
készpénz fizetés mellett megvételre kerestetik. Egy szabad lakás modern kényelemmel megkivántatik. Ajánlatokat „A. Z.” jellegűen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 5086

Utlevelvizumozás Megbízások

Olesó! Gyors! Pontos! Naponta futárindítás! **PICHLER** papírzet. **Künstler-vizum iroda** LÖBL hírlapiroda. (Dácia szállóval szemben) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 669. Weinberger cipőzet